

Această lucrare poate fi vizualizată și online

RENTROP & STRATON **PRO**

www.rspro.ro

CLASA a VIII-a

Evaluarea Națională

nume predicativ

Mihai Eminescu

subiect

substantiv

I.L. Caragiale

verb

Culegere de
exerciții
rezolvate la
limba română

**EXERCİȚIU PENTRU
EVALUAREA NAȚIONALĂ
de **TIP I****

Exercițiul 1

A. „Din caier încâlcit de nouri
toarce vântul
fire lungi de ploaie.
Flușturatici fulgi de nea
s-ar așeza-n noroi,
dar cum li-e silă –
se ridică iar
și zboară să-și găsească
cuib pe ramuri.
Vânt și-i frig,
iar mugurii
prea lacomi de lumină
își zgulesc acum
urechile în guler.“

(Lucian Blaga, *Martie*)

* *zgulesc* – își strâng, se zgribulesc

Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, pe baza textului anterior:

1. Scrie doi termeni din familia lexicală a cuvântului *ramură*.
2. Explică un rol al utilizării cratimei în structura: *li-e silă*.
3. Transcrie, din textul citat, un grup de cuvinte/o sintagmă care să indice timpul.
4. Identifică, în textul dat, o personificare și un epitet.
5. Menționează două trăsături ale genului liric, pe baza textului.
6. Explică, în 30-50 de cuvinte, semnificația titlului, în relație cu textul poeziei.

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi faptul că poezia citată, *Martie* de Lucian Blaga, aparține genului liric.

În compunerea ta trebuie:

- să precizezi patru trăsături/caracteristici ale genului liric;
- să prezinți detaliat două trăsături ale genului liric, valorificând textul dat;
- să respecti structura specifică tipului de compunere cerut;
- să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

**Exercițiu pentru EVALUAREA
NAȚIONALĂ
de TIP II**

Exercițiul 1

A. „Lupul, a cărui denumire științifică este *Canis lupus*, este inclus din punct de vedere sistematic în familia Canidae, alături de câine, vulpe, șacal și enot. Lupul este cea mai răspândită specie dintre mamiferele care trăiesc în prezent. Pe vremuri, lupul era prezent în întreaga emisferă nordică, adaptându-se cu succes la cele mai diferite condiții de trai. Pentru a se descurca în aceste condiții diverse, lupul a fost nevoit să învețe să vâneze cele mai diferite varietăți, fie insecte, rozătoare, sau animale mai mari, cum este elanul, bizonul sau boul moscat. Este un vântor foarte talentat, însă modul lui de trai are un impediment major: este concurentul direct al omului, și pe majoritatea zonei lui de răspândire a pierdut în această luptă inegală. Lupul este cea mai mare specie din familia câinilor. Această specie este una din cele șapte care formează ordinul carnivorilor (Carnivora). Cele două specii de lupi sunt lupul (*Canis lupus*) și lupul roșu (*Canis rufus*). Subspeciile lupului sunt lupul polar (C.I. arctos), lupul nord-american (C.I. lycaon), lupul de șes (C.I. campestris) și lupul obișnuit (C.I. lupus).“

(https://ro.wikipedia.org/wiki/Lup_cenușiu – **Lupul cenușiu**)

1. Formulează câte un enunț în care să numești următoarele elemente care privesc articolul citat:
 - familia în care este inclus lupul;
 - speciile care formează ordinul carnivorilor.
2. Selectează din text două calități ale lupului.
3. Precizează valoarea morfologică a cuvintelor subliniate în enunțul: *Această specie este una din cele șapte care formează ordinul carnivorilor.*
4. Stabilește funcția sintactică a cuvintelor subliniate în enunțul: *Pentru a se descurca în aceste condiții diverse, lupul a fost nevoit să învețe să vâneze cele mai diferite varietăți.*
5. Transcrie din text prima propoziție subordonată, precizându-i felul.
6. Realizează expansiunea cuvântului (*luptă*) inegală, precizând tipul subordonatei obținute.

B. Redactează o compunere narativă de 150-300 de cuvinte în care să prezinți o întâmplare, reală sau imaginară, din viața unei familii de lupi.

În compunerea ta trebuie:

- să relatezi o întâmplare din viața animalelor, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecți limitele de spațiu indicate.

**Rezolvări exerciții pentru
EVALUAREA NAȚIONALĂ
de **TIP I****

Exercițiul 1

- A. 1. Doi termeni din familia lexicală a cuvântului ramură – rămurică
rămurea
2. Cratima, semn de ortografie, marchează rostirea împreună a două cuvinte diferite, în sintagma *li-e silă*, pentru evitarea hiatului și păstrarea ritmului și măsurii versului.
3. Un grup de cuvinte/o sintagmă care să indice timpul: „Flușturatici fulgi de nea”, „iar mugurii/prea lacomi de lumină”
4. Personificare: „iar mugurii/prea lacomi de lumină”; epitet: „Flușturatici fulgi de nea”
5. Două trăsături ale genului liric evidențiate de textul propus spre analiză sunt: transmiterea în mod direct a ideilor, gândurilor, sentimentelor, cu ajutorul imaginilor artistice și al figurilor de stil și prezența eului liric, evidențiată prin mărci lexico-gramaticale specifice și care accentuează subiectivitatea versurilor.
6. Titlul creației-suport este un substantiv comun, nearticulat, **Martie**, numele primei luni de primăvară a anului, care enunță, totodată, tema creației, și anume, descrierea metaforică, subiectivă, a unei zile din acest anotimp. Versurile poeziei subliniază trecerea de la iarnă la primăvară și, în felul acesta, evidențiază tema timpului, așa cum, de altfel, sugerează și titlul.

B. APARTENENȚĂ LA GENUL LIRIC

Genul liric cuprinde totalitatea operelor în versuri în care autorul își transmite în mod direct idei, gânduri, sentimente, cu ajutorul imaginilor artistice, al figurilor de stil și al mărcilor lexico-gramaticale ale eului liric, îmbinând descrierea și monologul ca moduri de expunere. Creațiile aparținând genului liric au formă versificată și, în general, versurile sunt dispuse în strofe, cu ritm, rimă și măsură.

O astfel de creație este și poezia **Martie** de Lucian Blaga, în care poetul realizează o descriere metaforică, subiectivă, a unei zile de primăvară. Imaginile artistice se îmbină cu figurile de stil în versuri care exprimă impresiile personale ale poetului și care realizează o imagine unică a unei zile de primăvară timpurie, când o ultimă zăpadă încearcă să se aștearnă pe pământ, dar este împiedicată de mugurii care anunță, irevocabil, schimbarea anotimpului.

Înfruntarea mugurilor firavi cu vântul, ploaia și zăpada târzie este prezentată în versuri cu măsură variabilă și rimă albă, care nu sunt dispuse în strofe. Imaginile artistice vizuale („Flușturatici fulgi de nea”; „iar mugurii/prea lacomi de lumină”) și dinamice („se ridică iar/și zboară să-și găsească”) subliniază lupta elementelor naturii personificate, care încearcă din răputeri să domine lumea. De asemenea, figurile de stil, cum ar fi personificările („Din caier încâlcit de nouri/toarce vântul”, „iar mugurii/prea lacomi de lumină”), metaforele („fire lungi de ploaie”) și epitetele („Flușturatici fulgi de nea”) accentuează înverșunarea înțeleștii dintre ultimele puteri ale iernii și dorința de naștere a primăverii. Așadar, imaginile artistice și figurile de stil care accentuează impresiile și trăirile transmise în mod direct de poezie, alături de forma versificată a creației sunt argumente care susțin încadrarea acesteia în genul liric.

**Rezolvări exerciții pentru
EVALUAREA NAȚIONALĂ
de TIP II**

Exercițiul 1

- A. 1. Familia în care este inclus lupul este familia Canidae, alături de câine, vulpe, șacal și enot. Subspeciile lupului sunt: lupul polar (C.I. arctos), lupul nord-american (C.I. lycaon), lupul de șes (C.I. campestris) și lupul obișnuit (C.I. lupus).
2. Două calități ale lupului selectate din text sunt: este un vânător foarte talentat și este cea mai răspândită specie dintre mamiferele care trăiesc în prezent.
3. *Această specie este una din cele șapte care formează ordinul carnivorilor.*
această – adjectiv pronominal demonstrativ de apropiere
una – numeral cardinal cu valoare substantivală
care – pronume relativ
ordinul – substantiv comun
4. *Pentru a se descurca în aceste condiții diverse, lupul a fost nevoit să învețe să vâneze cele mai diferite varietăți.*
pentru a se descurca – complement circumstanțial de scop
aceste – atribut adjectival
a fost nevoit – predicat verbal
să vâneze – predicat verbal
5. Lupul este cea mai răspândită specie dintre mamiferele/¹ care trăiesc în prezent.² /
Care trăiesc în prezent – propoziție subordonată atributivă
6. (*luptă*) inegală, – expansiunea cuvântului subliniat:
Luptă/ care este inegală/ – propoziție subordonată atributivă

B. În mijlocul unei păduri carpatine de foioase și conifere, undeva prin sălbăticia munților Făgăraș, trăia o familie de lupi. Mai multe generații de pui și lupandri alcătuiau familia și toți ascultau, fără ezitare, de vorbele și poruncile lupului bătrân Matei, care avea grijă ca toată haita să fie în siguranță și să aibă hrană suficientă.

Dintre toți lupii haitei, doar cel mai mic pui nu apucase încă o iarnă și era știut că iarna în munți viscolul suflă cu putere, abia mergi prin zăpadă, iar căprioarele, hrana preferată a lupilor, sunt greu de găsit. Până la iarnă mai erau, însă, câteva luni bune, sau cel puțin așa credea lupușorul. Nu mică i-a fost mirarea, deci când într-o noapte – o noapte mai rece decât în alte dăți – mama sa i-a cerut să stea treaz și să urmeze haita. Era noaptea Sfântului Andrei și puiul a văzut pentru prima dată cum Sfântul se arată lupilor și le rân- duiește ce pradă pot avea peste an și, mai ales, le interzice să atace oamenii. În poiana unde se adunaseră toți lupii din Carpați era o liniște des-ăvârșită când Sfântul Andrei le vorbea și, pe rând, toți plecau capetele, în semn că au înțeles.

A doua zi dimineață, întors în bârlogul său călduros, puiul de lup nu mai știa dacă ce văzuse cu o noapte înainte fusese vis sau realitate, dar afară începuse să ningă și haita a ieșit la vânătoare.